J

BBC
KLIMAAT EN COMFORT

Klimaat en comfort

Klimaatconcepten bestaande situatie

Concept vervallen

Bestaande toestand

Het voormalige Ministerie van Justitie is het gebouw met de hoogste monument waarde van het Tweede Kamer Complex. Het gebouw in Neo-Hollandse-Renaissancestijl is het belangrijkste werk van rijksbouwmeester C.H. Peters en heeft als gesamtkunstwerk de tijd goed doorstaan. Het bestaande gebouw is zeer beperkt voorzien van bouwkundige en installatietechische uitrustingen ten behoeve van klimaat en comfort. Alle ramen zijn van oorsprong ontworpen met een dubbel raamconstructie die op de eerste en tweede verdieping nog aanwezig zijn. 10.1.b Wob

De verwarming van het gebouw is voorzien met een radiatorensysteem. De inpassing van elektrische installaties is gedateerd en tast op veel plekken de beeldkwaliteit van het gebouw aan. Mechanische ventilatie en koeling ontbreken op dit moment in gebouw J.

10.1.b Wob

Overzicht gebaseerd op beschikbaar gestelde revisietekeningen

10.1.b Wob

BEGANE GROND

10.1.b Wob

EERSTE VERDIEPING

10.1.b Wob

TWEEDE VERDIEPING

10.1.b Wob

DERDE VERDIEPING

Klimaat en comfort

Visie klimaat en comfort
Schilverbetering

De visie voor klimaat en comfort verbetering gaat uit van de optimale balans tussen de hoge monument waarde van het gebouw en de ingrepen die nodig zijn ter verbetering van de installatietechniek, gebaseerd op het programma van eisen.
De schil van het gebouw wordt verbeterd door middel van nieuwe isolerende beglazing die geplaatst wordt in de bestaande dubbel raamconstructie. Daarnaast wordt de gevel op de derde verdieping en het dak aan de binnenzijde geïsoleerd. Deze bij het monument passende aanpak zorgt ervoor dat de monumentale wandafwerking van de werkruimtes en fractiekamers behouden blijft.

10.1.b Wob

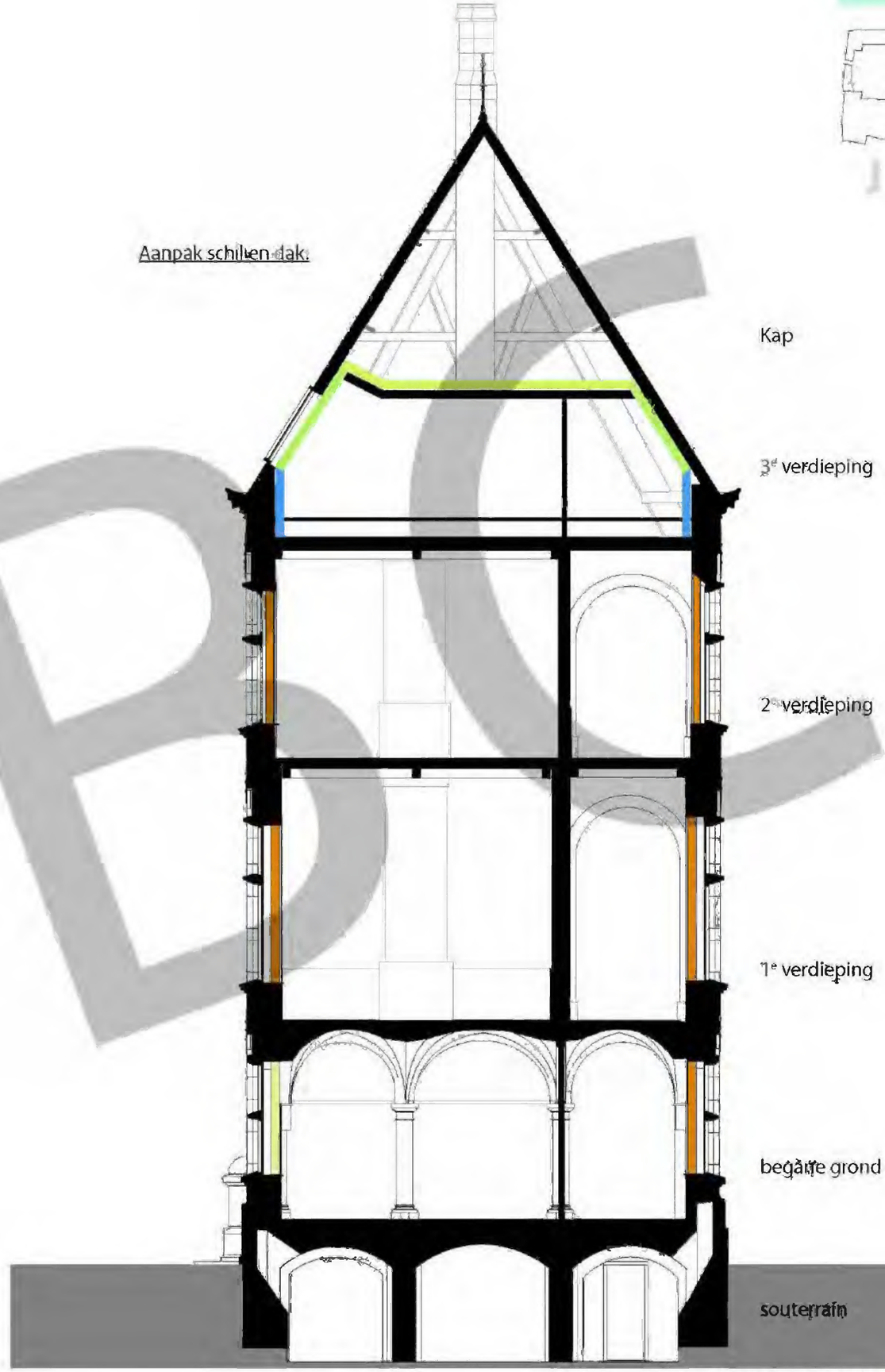

BBC

Concept vervallen

Klimaatconcepten

Beschouwing klimaatconcepten nieuwe toestand

Visie klimaat en comfort Installatietechniek

Aanvullend op de bouwkundige maatregelen wordt er nieuwe installatietechniek ingebracht ten behoeve van ventilatie, verwarming en koeling. Uitgangspunt daarbij is dat het leidingverloop van de verschillende types installaties zo veel als mogelijk onzichtbaar in te passen in het monument. 10.1.b Wob

De werkruimtes op de niet monumentale derde zolder verdieping worden voorzien van klimaatplafonds die zorgen voor een comfortabel binnenklimaat. Daarnaast wordt ook hier voorzien in verse lucht toevoer.

10.1.b Wob

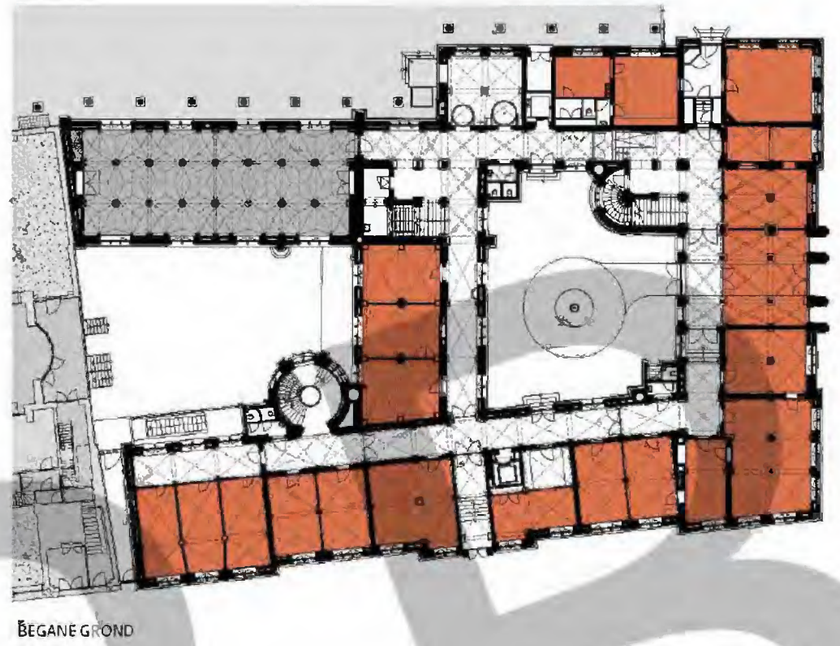

BEGANE GROND

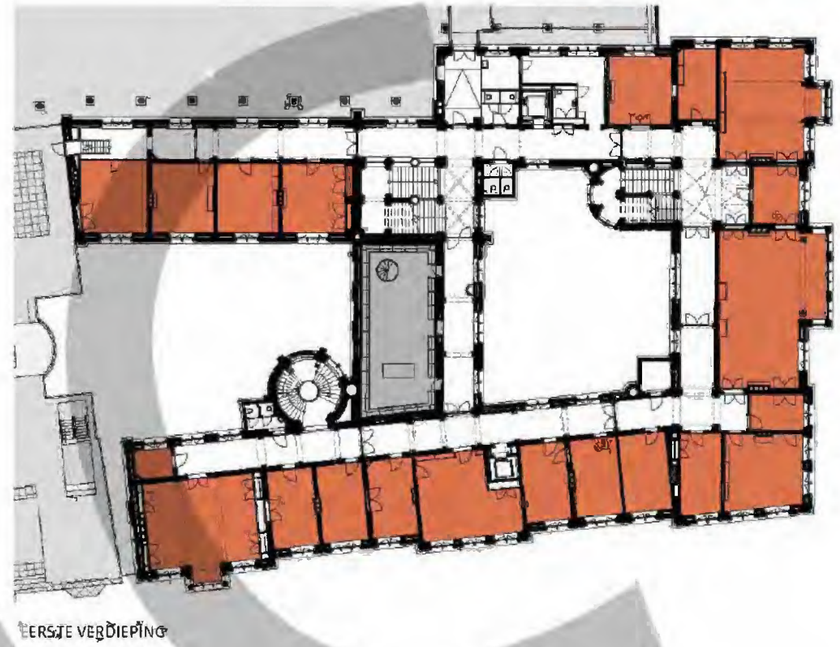

EERSTE VERDIEPING

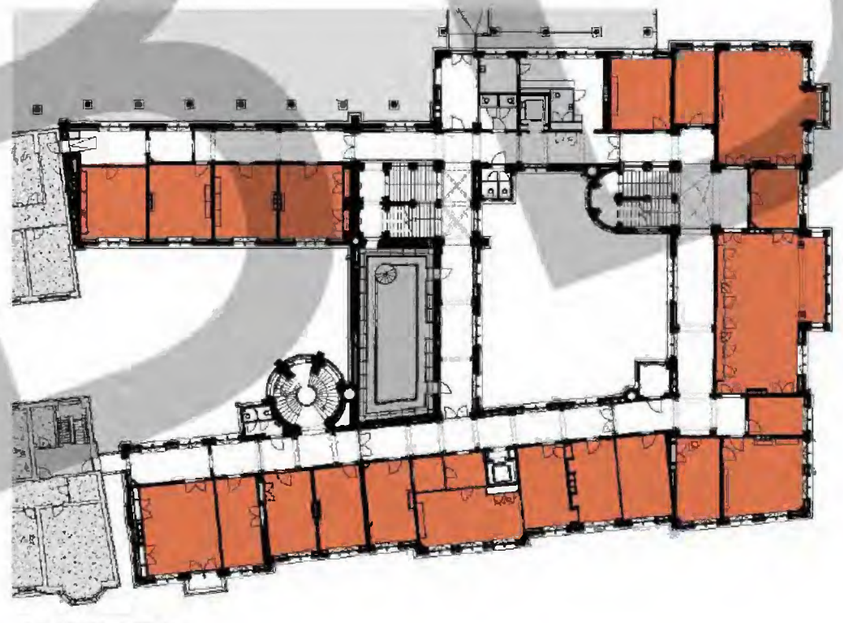

TWEEDE VERDIEPING

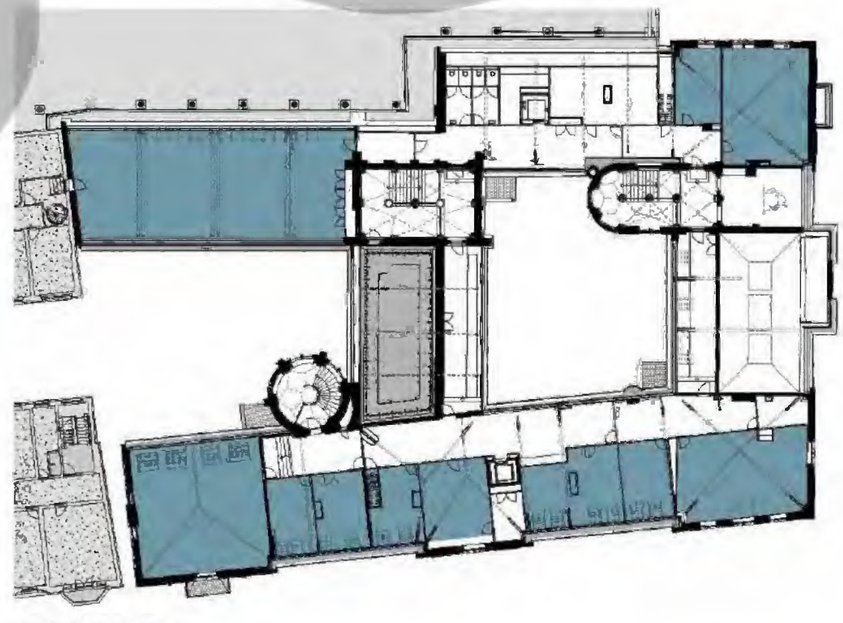

DERDE VERDIEPING

Installatie principe

Gebouw J

10.1.b Wob

Concept vervalle

Uitgangspunten

- Zorgvuldige inpassing in het monument;
- Handhaven bestaande monumentale plafonds;
- 10.1.b Wob

W INSTALLATIES

10.1.b Wob

E / ICT INSTALLATIES

10.1.b Wob

10.1.b Wob

ing

ing

rond

PLATTEGRONDEN BESTAANDE EN NIEUWE SITUATIE

BBC

Bestaand

Kelder

Renvooi

10.1.b Wob

Gebouwdeel J | kelder

schaal 1:200

Renvooi

10.1.b Wob

Gebouwdeel J | kelder

schaal 1:200

Bestaand

Begane grond

Concept vervallen

Renvooi

10.1.b Wob

Gebouwdeel J | begane grond

schaal 1:200

Nieuw

Begane grond

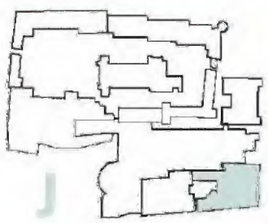

Renvooi

10.1.b Wob

Gebouwdeel J | begane grond

schaal 1:200

Bestaand

Eerste verdieping

Concept vervalle

Renvooi

10.1.b Wob

Gebouwdeel J | eerste verdieping

0 1 2 5 10m

schaal 1:200

Nieuw
Eerste verdieping

Concept vervallen

Renvooi

10.1.b Wob

Gebouwdeel J | eerste verdieping

schaal 1:200

Bestaand
Tweede verdieping

Concept vervallen

Renvooi

10.1.b Wob

Gebouwdeel J | tweede verdieping

0 1 2 5 10m

Schaal 1:200

Nieuw

Tweede verdieping

Concept vervallen

10.1.b Wob

Renvooi

10.1.b Wob

Gebouwdeel J | tweede verdieping

schaal 1:200

Bestaand

Derde verdieping

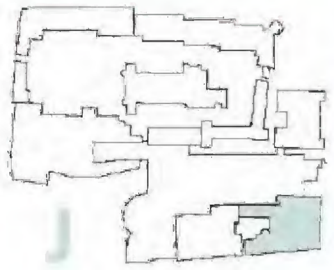

Concept vervallen

Renvooi

10.1.b Wob

Gebouwdeel J | derde verdieping

schaal 1:200

Nieuw
Derde verdieping

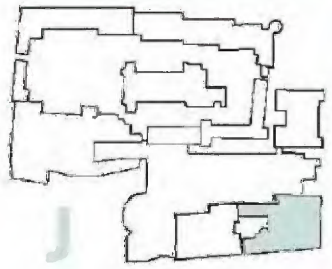

Concept vervallen

Renvooi

10.1.b Wob

Gebouwdeel J | derde verdieping

schaal 1:200

Bestaand

Zolder

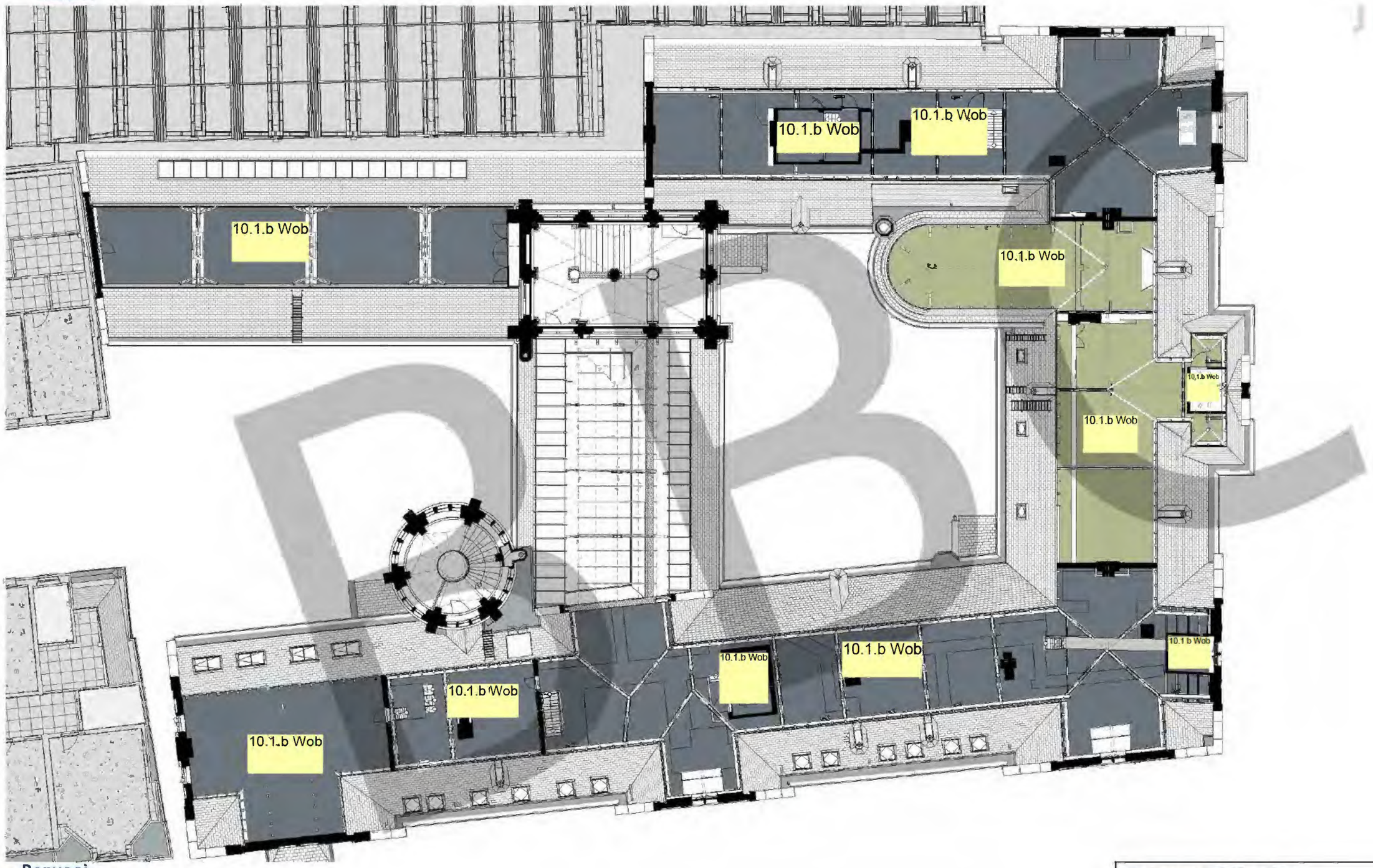

Concept vervallen

Renvooi

10.1.b Wob

Gebouwdeel J | zolder

schaal 1:200

Nieuw

Zolder

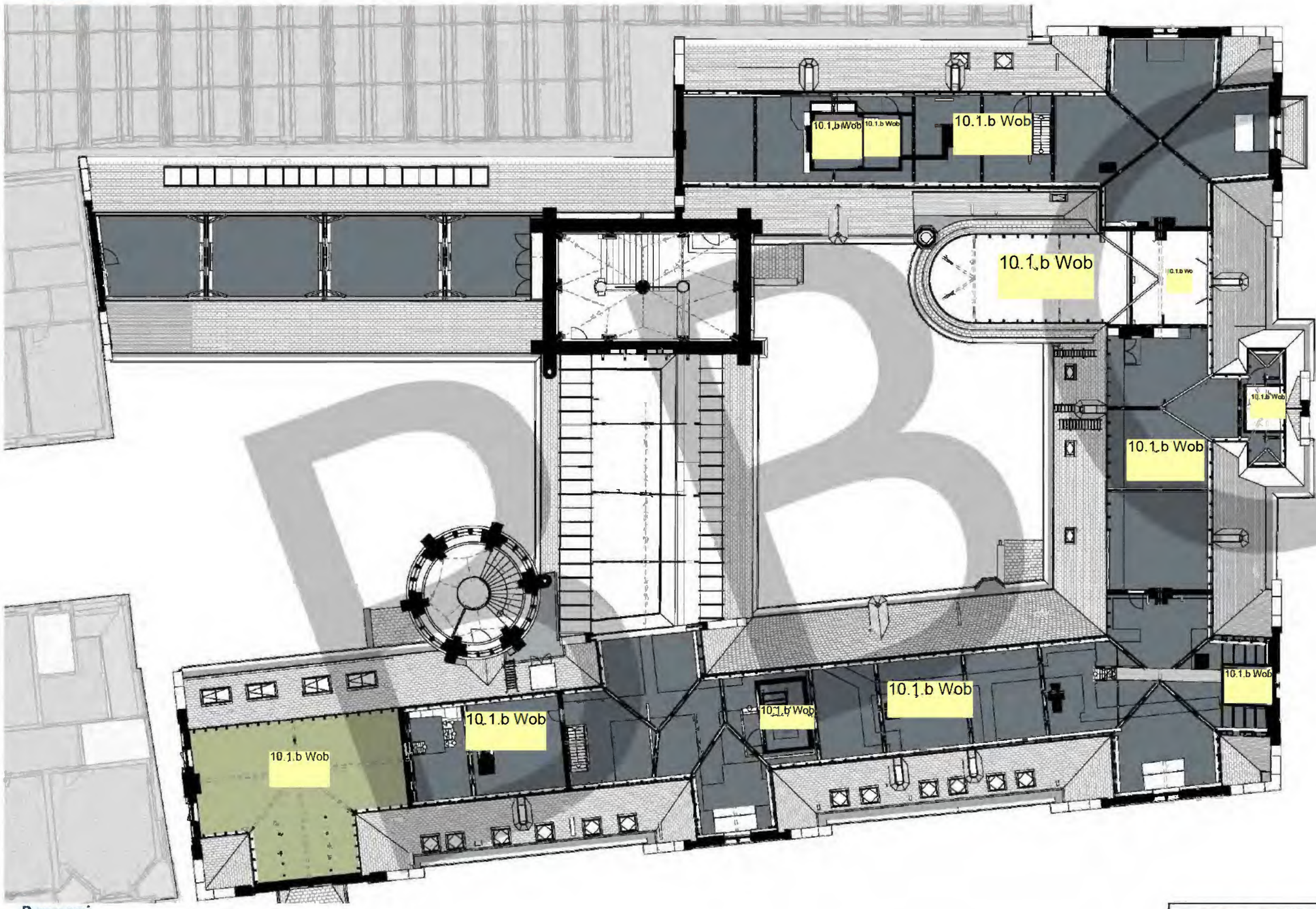

Renvooi

10.1.b Wob

Gebouwdeel J | zolder

schaal 1:200

Gebouw A
Inleiding

Beschrijving Gebouw A

Gebouw A is te ontleden in een vijftal bouwdelen waarin het 18e eeuwse Nieuw Stadhouderlijk Kwartier het middelpunt vormt. Het Nieuw Stadhouderlijk Kwartier is in de loop van de tijd meerdere malen uitgebreid, waarvan de 20e eeuwse Kortenhorstvleugel de meest recente toevoeging is. Naast het Nieuw Stadhouderlijk Kwartier bevinden zich de 18e eeuwse voormalige Landsdrukkerij, het Pompgebouw en het Hofpoortgebouw in gebouw A. Aan de andere zijde van de voormalige zuidelijke Hofgracht (nu Schepelhal) bevinden zich daarnaast nog de historische panden, welke onderdeel zijn gaan uitmaken van het gebouw. Het gebruik van het complex als Tweede Kamer heeft ervoor gezorgd dat alle panden met elkaar in verbinding zijn komen te staan. De oriëntatie van het gebouwencomplex was vooral op het Binnenhof gericht totdat aan het eind van de 20e eeuw met de nieuwbouw de verbinding via de voormalige zuidelijke Hofgracht naar het nieuwe hart van de Tweede Kamer de meest belangrijke oriëntatie werd.

Kwaliteiten

Kenmerkend voor het gebouw is de structuur van gangen met kamers rondom vier binnenhoven. Daarnaast bestaat het complex uit een veelheid van verschillende gebouwen. De overgangen tussen de gebouwen uit verschillende tijdslagen onderling zijn interessant. De binnenhoven zorgen voor daglicht diep in het gebouw en dragen bij aan de oriëntatie. Het gebouw grenst tevens aan het nieuwbouwdeel. De sterke koppeling met het hart van de Tweede Kamer is een grote kwaliteit. Daarnaast is de interne koppeling van de gebouwen A, B, C en K van belang.

Gebouw A kent een reeks hoog monumentale ruimten. Zwaartepunt van deze ruimten ligt in het Nieuw Stadhouderlijk Kwartier. De hoogst gewaardeerde ruimten zijn aan het Binnenhof gelegen op de eerste verdieping. Deze ruimten worden als historische representatieve zalen voor uiteenlopende (publieke) evenementen ingezet. Een van deze ruimten is de Oude Zaal (voormalige balzaal), welke voorheen als plenaire vergaderzaal heeft gediend.

Problematiek

Gebouw A kent een aantal specifieke functionele uitdagingen. Deze uitdagingen zijn gedeeltelijk inherent aan de structuur van het gebouw, welke uit veel verschillende bouwdelen bestaat. Daarnaast hebben er vele wijzigingen plaatsgevonden aan het gebouw welke de oorspronkelijke structuur van het gebouw niet altijd ten goede zijn gekomen.

Gebouw A heeft door de aanwezigheid van de historische evenementzalen een bijzondere positie binnen het complex van de Tweede Kamer. Het gebouw biedt naast werkruimten voor kamerbewoners ook plaats aan de vele evenementen die binnen het complex worden georganiseerd. Dit legt een extra druk op de verkeersruimte in het gebouw en brengt een complexiteit met zich mee voor wat betreft de logistiek en beveiliging. De publieksfunctie kan daarnaast verstorend werken voor de kantoren. In het geval er geen publieksactiviteiten plaatsvinden, zijn de evenementenzalen onderdeel van het werkgebied. Beide condities van deze ruimten dienen vertaald te worden in een vanzelfsprekende en efficiënte oplossing voor logistiek en beveiliging in dit gebied.

Gebouw A, en dan specifiek het Nieuw Stadhouderlijk Kwartier, vormt naast de Centrale publieksentree en de Huisentree van gebouw N een belangrijke entree van het Tweede Kamer complex. Gasten voor de evenementenzalen en speciale gasten voor de Kamerbewoners en het presidium worden hier ontvangen. Een representatieve route naar de historische evenementenzalen en de rest van het Tweede Kamer complex is daarom wenselijk. Een in de tijd gegroeide verzameling aan beveiligingsmaatregelen doet afbreuk aan de entree als representatieve plek voor ontvangst en het verwelkomen van gasten aan het Binnenhof.

De intensiteit aan evenementen en de ambities voor het toekomstig gebruik van de evenementenzalen (bijvoorbeeld het inzetten van de Oude Zaal voor commissievergaderingen) vragen om een grote mate van flexibiliteit in dit deel van gebouw A. Deze flexibiliteit beperkt zich niet tot de ruimten zelf, maar vraagt ook om flexibiliteit van de logistiek, routing en ondersteunende faciliteiten. Tegelijkertijd is de structuur en de aaneenschakeling van de evenementenzalen een historisch gegeven dat vanuit zijn hoge monumentwaarde in zijn geheel behouden dient te blijven.

Door de samenstelling van het gebouw uit verschillende grote en kleine bouwdelen uit verschillende tijdslagen, welke in de loop van de tijd aan elkaar geschakeld zijn, kent het gebouw veel hoogteverschillen. Echter het huidige gebruik vraagt om een integraal toegankelijk gebouw. Het integraal toegankelijk maken van dit gebouw op een logische wijze is met het gegeven van de grote diversiteit aan vloerpeilen een uitdagende ontwerpopgave.
Het gebouw kent een groot aantal kantoorruimten die aantrekkelijk zijn vanwege hun historische sfeer en maat. Het comfort van de ruimten evenals de bijbehorende faciliteiten zoals koffie- en printvoorzieningen, informele ontmoetingsruimten en belplekken moeten worden verbeterd.

Het verhogen van het comfort en de inpassing van ICT vragen om een aanzienlijke ruimtereservering voor installaties. Deze installaties inpassen in de gedeeltelijk monumentale ruimten is kritisch.

Visie

De aanpassingen aan gebouw A leiden tot functionele, ruimtelijke en technische verbeteringen met behoud van of, indien mogelijk, versterking van de monumentale waarden. Daarnaast zullen door de aanpassingen met het oog op het gebruik de belevingswaarde van de afzonderlijke ruimten en het complex als geheel worden versterkt. De functionele verbeteringen betreffen de logistiek, routing, integrale toegankelijkheid en comfort. De ruimte binnen het Tweede Kamer complex is beperkt. Daarom wordt zo veel mogelijk oppervlak optimaal bruikbaar gemaakt voor verblijfsfuncties, om daarmee de beschikbare ruimte daar waar mogelijk te kunnen benutten voor werken en vergaderen. Met het oog op veranderingen in gebruik en bezetting is daarnaast ook aandacht noodzakelijk voor flexibiliteit in gebruik en inpasbaarheid van verschillende gebruiksintensiteiten.

Verbetervoorstellen

Om de logistiek en integrale toegankelijkheid in gebouw A te verbeteremen te kunnen voldoen aan hedendaagse technische en functionele normen en eisen wordt er een aantal liften toegevoegd of gewijzigd. Daarnaast zorgt een nieuwe trap en lift aan de zijde van de Schepelhal voor een betere connectie tussen gebouw N en gebouw A. Het gebouw krijgt daardoor een betere entree vanuit de nieuwbouw. De nieuwe route is ook nodig om de historische evenementenzalen flexibeler te kunnen inzetten. De Oude Zaal krijgt daartoe een foyer aan de Schepelhalzijde welke via de nieuwe trap bereikbaar wordt. De Oude Zaal wordt van twee zijden benaderbaar en bruikbaar, met onder andere tolletfaciliteiten bereikbaar vanaf twee zijden.

Het herstellen van de Napoleon trap, welke leidt naar de Oude Zaal, naar de oorspronkelijke toestand draagt bij aan het herstellen van de monumentale kwaliteit van dit trappenhuis en daarmee het herstel van de representatieve route naar de evenementzalen.

Om de beschikbare ruimte met daglicht optimaler te benutten wordt een deel van de kelder en de zolder in de nieuwe situatie functioneel ingezet. Op zolder wordt daarvoor meer daglicht toegevoegd om ruimten als kantoorruimten te kunnen benutten. In de kelder worden de ruimten rond de binnenplaats geopend om te benutten een stilteruimte en een aantal werkplekken.

In dit functioneel voorlopig ontwerp worden, naast de wijzigingen in de plattegronden als gevolg van de inpassing van techniek, een reeks verbetervoorstellen voorgesteld op specifieke punten. In deze verbetervoorstellen komen ruimtelijke en functionele aspecten samen. In de bijlagen wordt nader ingegaan op de thema's routing, liften en beveiliging.

Concept verzenden

Geb A

Concept vervallen

Gebouw A

Historische beelden

GRAFELIJKE ZALEN CA 1788

NIEUW STADHOUDERLIJK KWARTIER 1835

BALZAAL ALS PLENAIRE VERGADERZAAL

TRAP NAAR OUDE ZAAL (BALZAAL)

BALZAAL ALS PLENAIRE VERGADERZAAL

Concept vervallen

Gebouw A

Huidige situatie

TRAP NAAR OUDE ZAAL

GANG IN KORTENHORSTVLEUGEL

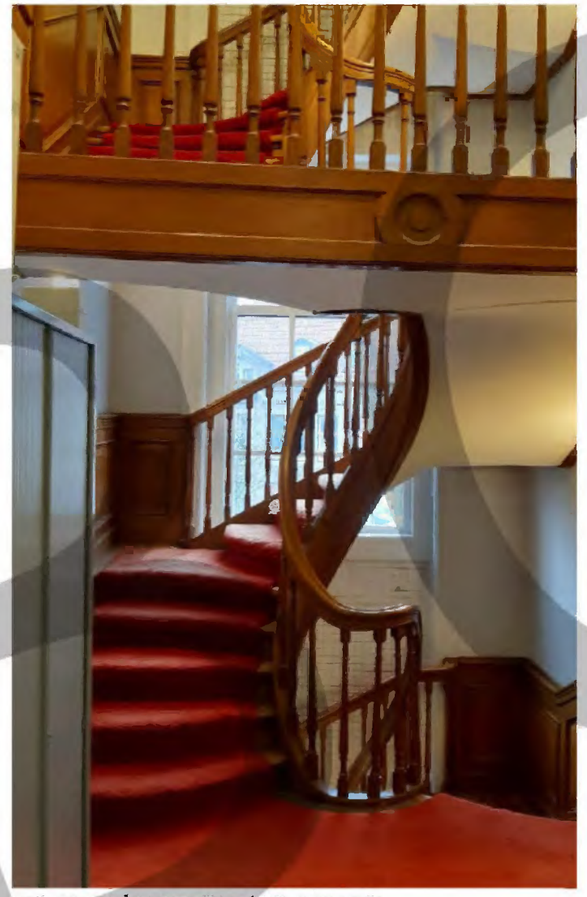

TRAP IN KORTENHORSVLEUGEL

ZICHT OP BINNENPLAATS

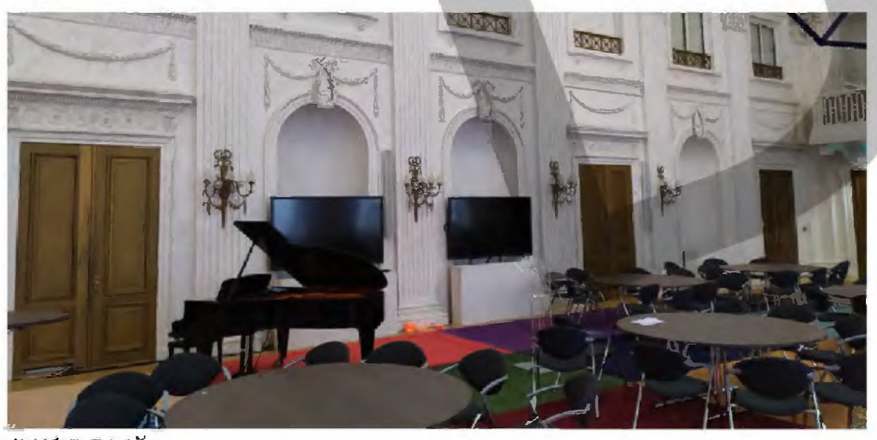

OUDE ZAAL

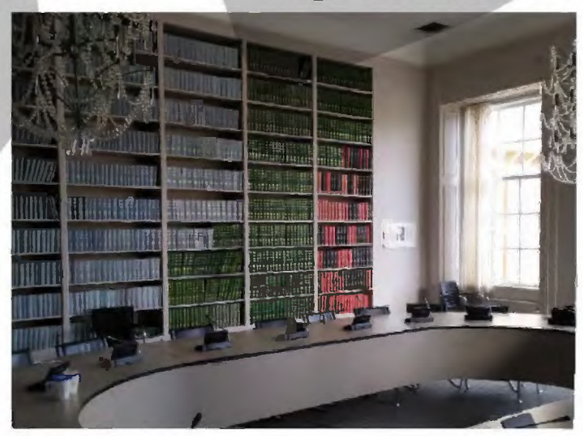

DEN UYLZAAL

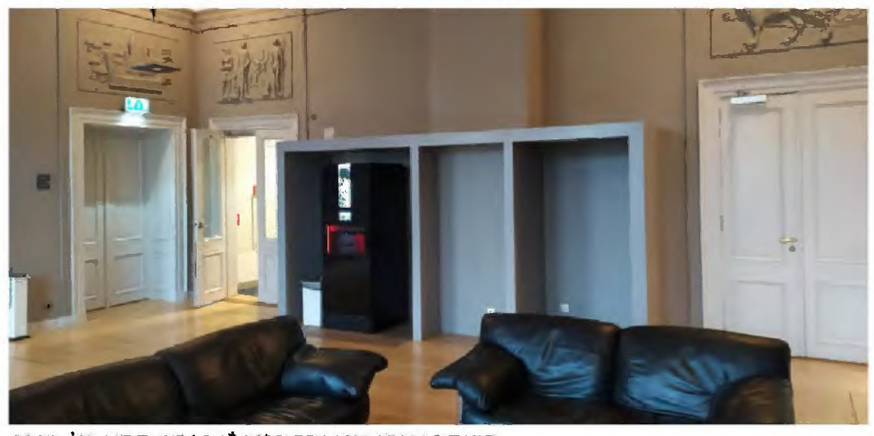

HAL IN HET STADHOUDERLIJK KWARTIER